

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/53/47/94

PREZYDENT NA TLE INNYCH INSTYTUCJI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ostatnich miesiącach prezydent bardzo aktywnie uczestniczy w życiu politycznym. Po wyborczym zwycięstwie lewicy zadeklarował, że będzie rzecznikiem tych ugrupowań, które nie znalazły się w parlamencie. Już na początku urzędowania premiera Pawlaka zarysował się konflikt wokół "resortów prezydenckich". "Próba sił", do której doszło podczas sejmowego głosowania nad prezydenckim projektem społecznej inicjatywy konstytucyjnej to kolejny etap rozwijającego się konfliktu. Lech Wałęsa był też aktywnym uczestnikiem sporu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji i jej prezesem Markiem Markiewiczem.

Wszystkie te okoliczności powodują, że działania prezydenta, skrupulatnie odnotowywane w środkach przekazu, często bywają interpretowane i komentowane przez innych polityków. Informacje tego rodzaju, docierając do czytelników gazet, słuchaczy radiowych lub telewidzów, stają się elementami budującymi wizerunek sceny politycznej i układu sił, jaki na niej panuje. Jaki więc jest ten wizerunek w marcu '94 i jakie jest w nim miejsce prezydenta?

Należy podkreślić, że badanie¹ było przeprowadzone przed konfliktem, dotyczącym obsadzenia stanowiska wicepremiera i ministra finansów.

Ile władzy dla prezydenta?

Mała Konstytucja nie wyposażyła prezydenta w taki zakres władzy, jaki odpowiadałby proponowanemu przez niego modelowi ustrojowemu państwa. Tymczasem, według respondentów marcowego sondażu, prezydent ma obecnie raczej za dużo niż za mało władzy. Zbliżona do niej liczebnie jest grupa osób zadowolonych ze *status quo*.

---

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (46) zrealizowano w dniach 10-14 marca '94 na 1228-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

		CBOS
Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie prezydent ma:		
- zdecydowanie za dużo władzy	15%	} 36%
- raczej za dużo	21%	
- tyle, ile powinien mieć	29%	
- raczej za mało	15%	} 22%
- zdecydowanie za mało władzy	7%	
Trudno powiedzieć	13%	

Analiza odpowiedzi respondentów w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych nie pozwala na ustalenie zespołu cech, które sprzyjają przyjmowaniu określonych opcji. Jedynym elementem, który wyraźnie różnicuje odpowiedzi ankietowanych, okazują się deklarowane przez nich poglądy polityczne. Ludzie o poglądach lewicowych to raczej (57%) zwolennicy ograniczania władzy prezydenckiej, a osoby deklarujące poglądy prawicowe wyraźnie częściej od innych (38%) są zdania, że prezydent ma obecnie za mało uprawnienia.

Nie wiemy, w jakim stopniu skłonność do przyznania prezydentowi większych uprawnień lub akceptacja ograniczenia władzy prezydenckiej wynika z faktu, iż urząd ten sprawuje obecnie Lech Wałęsa. Możemy się jedynie domyślać, że urząd i osoba są tu w znacznej mierze utożsamiane. Lech Wałęsa jest postacią szczególnie wyrazistą; budzi wiele emocji, przez co stosunkowo łatwo poddaje się osądowi w kategoriach stereotypu. Można więc sądzić, że opinia o miejscu prezydenta w porządku prawnym państwa jest w znacznym stopniu uwarunkowana faktem, iż mówimy właśnie o **tym** prezydencie. Zasadne jest więc pytanie, jak społeczeństwo odczytuje intencje prezydenta. Czym kieruje się prezydent w swoich działaniach i z czego one wynikają.

	CBOS
Czy, Pana(i) zdaniem, wypowiedzi i działania prezydenta w ostatnim okresie spowodowane są tym, że prezydent chce:	
- wzmocnić swoją władzę	46%
- zdobyć jak najwięcej zwolenników, by utrzymać stanowisko na drugą kadencję	40%
- osłabić swoich przeciwników politycznych	25%
- zaprowadzić ład i porządek w kraju	24%
- powstrzymać powrót do władzy komunistów i ludzi starego układu	19%
- poprawić pozycję Polski w świecie	16%
- przyspieszyć reformy gospodarcze	13%
Trudno powiedzieć	6%
Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać 2 odpowiedzi.	

Wizerunek prezydenta, który wyłania się z opinii ankietowanych, wydaje się akcentować "grę polityczną". Lech Wałęsa postrzegany jest raczej jako osoba uwikłana w rozmaite taktyczne rozgrywki niż jako polityk skupiony na rozwiązywaniu problemów. Z innych badań² wynika, że szczególnie pożądane cechy męża stanu to zalety moralne (uczciwość, wrażliwość na krzywdę etc.) i chęć rozwiązywania problemów "przeciętnych ludzi". Styl uprawiania polityki, umiejętności taktyczne zajmują w wizerunku idealnego polityka mniej ważne miejsce lub nawet w ogóle nie są w nim obecne. Możemy więc sądzić, że motywy przypisywane prezydentowi przez większość badanych (chęć wzmocnienia swojej władzy, utrzymania urzędu na drugą kadencję i osłabienia przeciwników politycznych) nie należą do społecznie akceptowanych.

Zwolennicy opinii, że prezydent w swych działaniach kieruje się chęcią wzmocnienia posiadanej przez siebie władzy, to przede wszystkim ludzie młodzi (25-35 lat), mieszkańcy dużych miast, pracownicy umysłowi, a także respondenci deklarujący duże zainteresowanie polityką i lewicowe poglądy. Ta ostatnia grupa wcześniej skłonna była akceptować ograniczenie

² Zob. komunikat CBOS "Jacy powinni być politycy", sierpień '93.

władzy prezydenckiej, nie ma więc wątpliwości, że osoby te negatywnie oceniają fakt, iż prezydent dąży obecnie do powiększenia zakresu swych uprawnień.

Wraz z **wykształceniem** rośnie skłonność do wyrażania opinii, iż prezydent pragnie zdobyć jak najwięcej zwolenników, aby wygrać kolejne wybory, oraz że chce przede wszystkim osłabić swoich przeciwników politycznych. Wyższe wykształcenie sprzyja więc interpretowaniu działań prezydenta jako elementów gry politycznej. Z kolei im niższe wykształcenie, tym silniejsze przekonanie, że głowa państwa kieruje się chęcią zaprowadzenia w kraju ładu i porządku, a więc - jak można sądzić - motywami jednoznacznie pozytywnymi.

Skłonność do przypisywania prezydentowi "taktycznych" motywacji (chęć osłabienia przeciwników oraz utrzymania urzędu na drugą kadencję) wzrasta wraz z deklarowanym **zainteresowaniem polityką**. Osoby interesujące się polityką częściej od innych wybierały także opinię, że Lech Wałęsa dąży przede wszystkim do wzmocnienia swojej władzy.

Pogląd, że działaniami prezydenta kieruje chęć ograniczenia wpływów ludzi związanych z dawną władzą, był szczególnie bliski osobom o poglądach prawicowych. Zarówno oni, jak i respondenci deklarujący poglądy lewicowe byli zgodni, że dla "prawicowców" może to oznaczać ocenę pozytywną, dla "lewicowców" - negatywną.

Pozycja społeczna (poza wykształceniem) nie różnicuje odpowiedzi badanych w sposób jednoznaczny, który pozwoliłby na wyodrębnienie określonego "profilu" - zespołu cech sprzyjających przyjmowaniu takiej lub innej postawy. Wydaje się, że osoby należące do kategorii "elitarnych" (menedżerowie, inteligencja) są skłonne, bardziej od innych, przypisywać prezydentowi motywacje "taktyczne". Z kolei jednak prywatni przedsiębiorcy, podobnie jak pracownicy fizyczno-umysłowi, chętnie akceptują pogląd, że głowa państwa w swych działaniach kieruje się chęcią powstrzymania procesu "rekomunikacji". Wśród robotników zarysował się dość wyraźny podział na wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych. Pierwsi, częściej niż drudzy, wybierali opinię, że prezydent pragnie powstrzymać rekomunikację oraz że dąży do osłabienia przeciwników politycznych, drudzy zaś - znacznie częściej niż pierwsi - byli zwolennikami poglądu, że Lech Wałęsa kieruje się chęcią poprawienia pozycji Polski w świecie.

Na pytanie, jaki procent społeczeństwa poparłby obecnie Lecha Wałęsę w wyborach prezydenckich, większość badanych (73%) podawała wartości nie przekraczające 30%. Informacja ta i wnioski z niej płynące nie powinny dotyczyć rzeczywistego poparcia tej kandydatury w wyborach. Jest to raczej wskaźnik popularności prezydenta, o czym świadczy zbliżona liczba ankietowanych, która zadeklarowała zaufanie do Lecha Wałęsy (35%)³.

Prezydent na tle innych aktorów sceny politycznej

Postrzeganie prezydenta jako uwikłanego w konflikty i rozgrywki polityczne nie sprzyja korzystnym ocenom jego działań. Większość respondentów uważa, że posunięcia prezydenta osłabiają państwo, jedynie 17% twierdzi, że je wzmacniają. Podobnie krytycznie oceniany jest pod tym względem NSZZ "Solidarność". OPZZ uzyskał równie niewiele opinii pozytywnych, lecz wyraźnie mniej negatywnych. Połowa ankietowanych wstrzymała się od wyrażenia opinii. Na tym tle stosunkowo najkorzystniej prezentuje się rząd, choć jedna trzecia badanych uważa, że jego działania przyczyniają się do osłabienia państwa.

Tabela 1

w procentach

Oceniane instytucje	Wzmacniają państwo		Osłabiają państwo		Trudno powiedzieć	
	VI ' 93	III ' 94	VI ' 93	III ' 94	VI ' 93	III ' 94
Sejm*	1	31	79	43	20	27
Prezydent	38	17	38	60	25	23
Rząd	26	39	49	33	26	29
NSZZ "Solidarność"	-	14	-	59	-	28
OPZZ	-	17	-	33	-	50

* W czerwcu '93 w pytaniu zastosowano czas przeszły - dotyczyło ono "byłego" (rozwiązanego) Sejmu.

Od czerwca ubiegłego roku - okresu tuż po rozwiązaniu Sejmu minionej kadencji - opinie o prezydencie znacznie się pogorszyły. Wyraźnie poprawiły się natomiast oceny Sejmu i rządu.

³ Szerzej na ten temat w komunikacie CBOS "Zaufanie do polityków po kryzysie koalicyjnym", marzec '94.

Osoby z wyższym wykształceniem wykazują ponadprzeciętną skłonność do pozytywnego oceniania działań Sejmu i rządu oraz negatywnego oceniania działań "Solidarności", OPZZ i prezydenta.

Podstawowym czynnikiem różnicującym poglądy respondentów w tej kwestii okazują się jednak deklarowane przez nich opcje polityczne.

Tabela 2 w procentach

Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania:	Wskazania osób deklarujących poglądy:			
	LEWICOWE		PRAWICOWE	
	wzmacniają państwo	osłabiają państwo	wzmacniają państwo	osłabiają państwo
- Sejmu	45	35	21	57
- prezydenta	10	73	28	51
- rządu	52	26	33	44
- NSZZ "Solidarność"	7	71	22	57
- OPZZ	27	26	12	49

Opcja lewicowa (takie poglądy deklarowało 22% badanych) wiąże się z lepszą oceną Sejmu i rządu, opcja prawicowa zaś (wybrało ją 20% respondentów) sprzyja większej wyrozumiałości w ocenie działań prezydenta i NSZZ "Solidarność". Odwrotna sytuacja ma miejsce w przypadku oceny działalności OPZZ. Warto jednak dodać, że 32% ankietowanych deklarowało poglądy centrowe, a 26% nie potrafiło zdefiniować swoich opcji politycznych.

Postrzeganie wpływu działań poszczególnych instytucji i organizacji na bieg spraw w państwie ma znaczenie przy ich ocenianiu przez społeczeństwo. Największą poprawę opinii zanotował ostatnio Sejm i rząd (znaczna jest jednak także liczba respondentów, których opinia o rządzie uległa pogorszeniu). Najbardziej pogorszyły się oceny prezydenta i NSZZ "Solidarność". Podobnie jak w przypadku poprzednio omawianego pytania, największy odsetek odpowiedzi "trudno powiedzieć" pojawił się przy ocenie OPZZ⁴.

⁴ Pytanie brzmiało: "Czy ostatnio Pana(i) opinia o [wymienionych instytucjach] poprawiła się, pogorszyła czy też nie zmieniła się?"

Tabela 3 w procentach

Oceniane instytucje	Poprawa		Pogorszenie		Bez zmian		Trudno powiedzieć	
	VI ' 93	III ' 94	VI ' 93	III ' 94	VI ' 93	III ' 94	VI ' 93	III ' 94
Sejm	2	27	55	22	35	45	8	6
Prezydent	26	6	20	53	51	36	4	5
Rząd	12	26	31	26	50	39	7	9
NSZZ "S"	10	7	37	51	40	32	14	11
OPZZ	-	10	-	25	-	42	-	23

Obecny Sejm jest wyraźnie lepiej oceniany od poprzedniego. Wydaje się, że jest też postrzegany jako instytucja stabilna politycznie. Najlicniejsza grupa respondentów deklaruje brak jakichkolwiek zmian opinii o Sejmie, co świadczyłoby, iż nie nastąpiło nic, co mogłoby takie zmiany spowodować. Być może więc ten Sejm jest w mniejszym stopniu "zauważalny", w mniejszym stopniu sytuowany przez badanych w głównym nurcie wydarzeń politycznych. Biorąc wszakże pod uwagę, że jego notowania w porównaniu z poprzednim parlamentem są wyraźnie lepsze, należy sądzić, iż tak postrzegane miejsce Sejmu na scenie politycznej jest społecznie akceptowane. Ludzie wolą więc Sejm "nudny, ale stabilny".

Początek marca był okresem, kiedy NSZZ "Solidarność" znajdował się w centrum uwagi społeczeństwa. Najwyraźniej jednak poczynania związku przysporzyły mu raczej przeciwników niż zwolenników⁵. Podobnie negatywnie została odebrana wzmożona aktywność prezydenta.

Wykształcenie dość wyraźnie różnicuje poglądy badanych w tej kwestii. Im wyższe - tym większe prawdopodobieństwo pogorszenia opinii o prezydencie, NSZZ "Solidarność" i OPZZ oraz poprawy opinii o Sejmie.

Analizy wykazują, że przychylności wobec rządu często towarzyszy taka sama postawa wobec Sejmu, natomiast akceptacja działań prezydenta bywa łączona z większą wyrozumiałością w ocenie poczynania NSZZ "Solidarność". Lewicowość poglądów sprzyja większej życzliwości dla rządu i Sejmu, prawicowość zaś - dla prezydenta i "Solidarności".

⁵ Zob. komunikat CBOS "NSZZ »Solidarność«", marzec '94.

Być może więc istotna różnica przebiega między respondentami akceptującymi obecny układ na scenie politycznej i tymi, którzy nie są z niego zadowoleni? Warto jednak pamiętać, że są to dwie grupy usytuowane skrajnie na kontinuum - między nimi znajduje się reszta społeczeństwa.

Tabela 4 w procentach

Oceniane kwestie	ZWOLENNICY RZĄDU	PRZECIWNICY RZĄDU
Prezydent ma obecnie za dużo władzy	45	42
Prezydent ma obecnie za mało władzy	18	31
Działania Sejmu wzmocniają państwo	59	22
Działania Sejmu osłabiają państwo	41	78

Uwaga: w pytaniu o zakres władzy prezydenta procenty w kolumnach nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi "tyle władzy, ile powinien mieć".

Tabela 5 w procentach

Oceniane kwestie	OSOBY UWAŻAJĄCE, ŻE PREZYDENT MA OBECNIE:	
	ZA DUŻO WŁADZY	ZA MAŁO WŁADZY
Działania Sejmu wzmocniają państwo	50	21
Działania Sejmu osłabiają państwo	50	79
Działania rządu wzmocniają państwo	56	41
Działania rządu osłabiają państwo	44	59

Opinie o pożądanym zakresie władzy prezydenckiej wyznaczają w pewnym stopniu ocenę działalności zarówno Sejmu, jak i rządu. Zwolennicy zwiększenia władzy prezydenckiej mają raczej negatywny niż pozytywny stosunek do poczynań dwóch pozostałych organów władzy

państwowej. Podstawową różnicę między zwolennikami opcji "pro-" i "antyprezydenckiej" zdefiniowaliśmy jako "lewicowość - prawicowość". W ciągu ostatnich czterech lat utarł się pogląd, że nie jest to kryterium istotnie różnicujące postawy Polaków. Tymczasem okazuje się, że odgrywa ono dużą rolę w poglądach na ustrój państwa i obecną sytuację na scenie politycznej.

★

★   ★

Ostatnie działania prezydenta i "Solidarności" spotkały się raczej ze społecznym sprzeciwem niż akceptacją. Postrzegane są nie tylko jako podyktowane motywami partykularnymi, ale też jako przyczyniające się do wzrostu napięć i konfliktów. Nie zyskują one aprobaty społeczeństwa zmęczonego ciągłymi zmianami i przetargami polityków.

Opracował

Marcin GŁOWACKI

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania SEJMU wzmacniają czy też osłabiają państwo?

(%)

	Wzmacniają	Oslabiają	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	43	27	1228
Płeć				
Mężczyźni	34	45	21	580
Kobiety	27	41	31	648
Wiek				
do 24 lat	30	41	29	122
25-34	29	47	25	201
35-44	32	43	25	289
45-54	30	45	25	206
55-64	31	45	24	209
65 lat i więcej	30	36	34	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	32	38	30	459
Miasto do 20 tys.	30	47	23	145
od 21 do 100 tys.	32	41	27	230
101-500 tys.	29	46	26	208
501 tys. i więcej mieszk.	28	50	22	185
Region				
Północny	34	45	21	139
Zachodni	42	41	17	129
Środkowozachodni	31	49	20	194
Środkowy	30	36	34	220
Wschodni	32	38	30	151
Południowo-wschodni	26	48	26	183
Południowo-zachodni	25	43	32	211
Wykształcenie				
Podstawowe	27	43	30	442
Zasadnicze zawodowe	25	46	29	299
Średnie	35	41	23	391
Wyższe	45	39	16	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	47	19	84
Prac.umysł.niż.szczebla	32	45	22	105
Pracownicy fiz.- umysł.	37	38	25	58
Robotnicy wykwalifikowani	29	52	19	134
Robotnicy niewykwalifik.	29	47	24	71
Rolnicy	33	38	29	90
Prywatni przedsiębiorcy	43	29	29	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	30	40	30	424
Uczniowie i studenci	32	46	22	35
Bezrobotni	21	47	32	99
Gospodynie domowe i inni	29	41	30	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys.zł	27	46	27	163
750 tys. - 1249 tys.	28	45	28	317
1250 tys. - 1749 tys.	33	38	28	265
1750 tys. - 2249 tys.	26	48	26	218
2250 tys. i powyżej	39	40	21	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	47	27	485
Średnie	32	41	27	562
Dobre	39	36	25	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	46	40	14	144
Średnie	33	46	21	549
Małe lub żadne	24	41	35	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	36	44	93
Raz w tygodniu	28	46	26	718
Kilka razy w roku	36	40	25	303
W ogóle nie uczestniczy	42	38	20	114
Poglądy polityczne				
Lewica	45	35	20	275
Centrum	33	46	21	389
Prawica	21	57	21	240
Trudno powiedzieć	23	35	42	325

Tabela 2. Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania PREZYDENTA wzmacniają czy też osłabiają państwo?

(%)

	Wzmacniają	Osłabiają	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	60	23	1228
Płeć				
Mężczyźni	18	62	20	580
Kobiety	16	58	26	648
Wiek				
do 24 lat	19	49	32	122
25-34	17	63	20	201
35-44	16	65	19	289
45-54	17	60	23	206
55-64	19	61	19	209
65 lat i więcej	15	55	31	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	20	57	24	459
Miasto do 20 tys.	17	65	18	145
od 21 do 100 tys.	14	58	28	230
101-500 tys.	16	64	20	208
501 tys. i więcej mieszk.	15	62	23	185
Region				
Północny	12	63	26	139
Zachodni	10	77	12	129
Środkowozachodni	14	66	20	194
Środkowy	18	58	24	220
Wschodni	16	61	23	151
Południowo-wschodni	21	54	25	183
Południowo-zachodni	24	49	27	211
Wykształcenie				
Podstawowe	19	56	25	442
Zasadnicze zawodowe	17	55	28	299
Średnie	14	66	20	391
Wyższe	17	72	11	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	20	68	12	84
Prac. umysł. niż. szczebla	14	71	15	105
Pracownicy fiz.- umysł.	19	54	27	58
Robotnicy wykwalifikowani	16	65	19	134
Robotnicy niewykwalifik.	11	69	20	71
Rolnicy	17	59	23	90
Prywatni przedsiębiorcy	13	68	19	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	18	56	26	424
Uczniowie i studenci	25	57	18	35
Bezrobotni	21	46	33	99
Gospodynie domowe i inni	11	61	28	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	17	61	22	163
750 tys. - 1249 tys.	17	59	23	317
1250 tys. - 1749 tys.	16	57	27	265
1750 tys. - 2249 tys.	19	59	22	218
2250 tys. i powyżej	15	69	17	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	16	61	24	485
Średnie	19	58	24	562
Dobre	15	66	19	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	11	76	13	144
Średnie	17	63	20	549
Małe lub żadne	19	53	28	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	25	39	37	93
Raz w tygodniu	18	59	23	718
Kilka razy w roku	15	66	20	303
W ogóle nie uczestniczy	13	67	20	114
Poglądy polityczne				
Lewica	10	73	18	275
Centrum	15	66	19	389
Prawica	28	51	21	240
Trudno powiedzieć	17	49	34	325

Tabela 3. Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania RZĄDU wzmacniają czy też osłabiają państwo?

(%)

	Wzmacniają	Osłabiają	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	33	29	1228
Płeć				
Mężczyźni	44	34	22	580
Kobiety	34	32	34	648
Wiek				
do 24 lat	37	30	33	122
25-34	39	37	24	201
35-44	36	37	27	289
45-54	37	37	26	206
55-64	45	29	26	209
65 lat i więcej	38	25	37	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	26	30	459
Miasto do 20 tys.	31	40	29	145
od 21 do 100 tys.	39	33	28	230
101-500 tys.	40	31	30	208
501 tys. i więcej mieszk.	29	47	24	185
Region				
Północny	35	27	38	139
Zachodni	44	36	20	129
Środkowozachodni	37	35	29	194
Środkowy	34	36	30	220
Wschodni	46	29	25	151
Południowo-wschodni	40	36	24	183
Południowo-zachodni	38	29	32	211
Wykształcenie				
Podstawowe	37	31	32	442
Zasadnicze zawodowe	38	34	28	299
Średnie	37	36	26	391
Wyższe	53	24	23	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	30	26	84
Prac. umysł. niż. szczebla	36	30	35	105
Pracownicy fiz.- umysł.	33	43	24	58
Robotnicy wykwalifikowani	37	42	22	134
Robotnicy niewykwalifik.	41	35	24	71
Rolnicy	50	20	30	90
Prywatni przedsiębiorcy	48	34	19	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	39	29	32	424
Uczniowie i studenci	26	55	20	35
Bezrobotni	32	35	33	99
Gospodynie domowe i inni	30	43	27	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	37	35	28	163
750 tys. - 1249 tys.	41	31	28	317
1250 tys. - 1749 tys.	40	31	29	265
1750 tys. - 2249 tys.	37	33	30	218
2250 tys. i powyżej	38	38	25	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	37	35	28	485
Średnie	40	32	28	562
Dobre	38	30	32	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	47	36	18	144
Średnie	41	33	26	549
Małe lub żadne	34	32	34	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	33	21	46	93
Raz w tygodniu	37	34	29	718
Kilka razy w roku	43	32	25	303
W ogóle nie uczestniczy	42	35	23	114
Poglądy polityczne				
Lewica	52	26	22	275
Centrum	40	35	25	389
Prawica	33	44	24	240
Trudno powiedzieć	30	28	42	325

Tabela 4. Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania NSZZ "Solidarność" wzmacniają czy też osłabiają państwo?

(%)

	Wzmacniającą	Osłabiającą	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	59	28	1228
Płeć				
Mężczyźni	14	65	22	580
Kobiety	14	53	33	648
Wiek				
do 24 lat	11	59	31	122
25-34	14	57	29	201
35-44	16	61	23	289
45-54	13	57	30	206
55-64	17	59	24	209
65 lat i więcej	9	57	33	200
Miejsce zamieszkania				
Wieś	15	56	29	459
Miasto do 20 tys.	13	62	25	145
od 21 do 100 tys.	15	56	29	230
101-500 tys.	12	62	26	208
501 tys. i więcej mieszk.	12	62	26	185
Region				
Północny	10	69	21	139
Zachodni	18	63	19	129
Środkowozachodni	8	64	27	194
Środkowy	16	47	38	220
Wschodni	15	57	27	151
Południowo-wschodni	15	61	24	183
Południowo-zachodni	14	55	31	211
Wykształcenie				
Podstawowe	16	52	32	442
Zasadnicze zawodowe	16	56	28	299
Średnie	11	64	26	391
Wyższe	8	75	17	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	11	71	17	84
Prac. umysł. niż. szczebla	12	67	21	105
Pracownicy fiz.- umysł.	22	53	26	58
Robotnicy wykwalifikowani	16	56	28	134
Robotnicy niewykwalifik.	15	68	17	71
Rolnicy	9	56	35	90
Prywatni przedsiębiorcy	8	64	28	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	13	57	30	424
Uczniowie i studenci	11	64	25	35
Bezrobotni	20	51	29	99
Gospodynie domowe i inni	17	46	37	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	16	55	29	163
750 tys. - 1249 tys.	14	54	31	317
1250 tys. - 1749 tys.	12	59	29	265
1750 tys. - 2249 tys.	17	57	26	218
2250 tys. i powyżej	10	69	20	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	14	56	30	485
Średnie	14	58	28	562
Dobre	12	69	19	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	9	77	14	144
Średnie	13	64	22	549
Małe lub żadne	15	48	37	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	14	42	43	93
Raz w tygodniu	15	58	27	718
Kilka razy w roku	14	60	26	303
W ogóle nie uczestniczy	7	71	23	114
Poglądy polityczne				
Lewica	7	71	21	275
Centrum	15	64	22	389
Prawica	22	57	21	240
Trudno powiedzieć	12	42	46	325

Tabela 5. Czy, ogólnie rzecz biorąc, działania OPZZ wzmacniają czy też osłabiają państwo?

(%)

	Wzmacniają	Osłabiają	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	33	50	1227
Płeć				
Mężczyźni	17	40	43	579
Kobiety	16	26	57	648
Wiek				
do 24 lat	7	38	56	122
25-34	15	36	48	201
35-44	14	39	48	289
45-54	20	30	50	206
55-64	27	30	44	209
65 lat i więcej	15	24	61	199
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	27	54	458
Miasto do 20 tys.	18	43	39	145
od 21 do 100 tys.	16	27	57	230
101-500 tys.	16	39	45	208
501 tys. i więcej mieszk.	11	40	49	185
Region				
Północny	16	32	52	139
Zachodni	23	39	37	129
Środkowozachodni	19	37	45	194
Środkowy	15	28	57	220
Wschodni	15	25	60	151
Południowo-wschodni	17	33	50	183
Południowo-zachodni	14	37	50	211
Wykształcenie				
Podstawowe	18	25	57	442
Zasadnicze zawodowe	15	35	50	299
Średnie	16	38	45	391
Wyższe	16	42	42	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	15	46	39	84
Prac.umysł.niż.szczebla	15	40	45	105
Pracownicy fiz.- umysł.	17	37	45	58
Robotnicy wykwalifikowani	16	39	45	134
Robotnicy niewykwalifik.	22	38	40	71
Rolnicy	13	20	67	90
Prywatni przedsiębiorcy	11	33	56	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	20	26	55	424
Uczniowie i studenci	9	36	56	35
Bezrobotni	15	37	48	99
Gospodynie domowe i inni	15	35	50	76
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys.zł	15	32	53	163
750 tys. - 1249 tys.	15	37	47	316
1250 tys. - 1749 tys.	18	28	54	265
1750 tys. - 2249 tys.	18	28	54	218
2250 tys. i powyżej	16	39	44	240
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	32	51	485
Średnie	17	31	52	562
Dobre	14	40	46	179
Zainteresowanie polityką				
Duże	20	43	37	144
Średnie	19	35	46	549
Małe lub żadne	14	28	58	534
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	22	60	93
Raz w tygodniu	17	34	49	717
Kilka razy w roku	16	32	53	303
W ogóle nie uczestniczy	16	37	47	114
Poglądy polityczne				
Lewica	27	26	47	275
Centrum	17	35	48	389
Prawica	12	49	39	239
Trudno powiedzieć	12	24	64	325

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie prezydent ma: (%)

	za dużo władzy	tyle, ile powinien mieć	za mało władzy	Trudno powie- dzieć	Liczba osób
Ogółem	36	29	22	13	1225
Płeć					
Mężczyźni	37	30	24	8	579
Kobiety	35	28	19	17	646
Wiek					
do 24 lat	38	31	21	10	122
25-34	37	33	20	9	201
35-44	36	32	24	9	288
45-54	33	25	27	15	206
55-64	36	31	19	14	207
65 lat i więcej	39	23	18	20	199
Miejsce zamieszkania					
Wieś	37	30	19	15	458
Miasto do 20 tys.	37	32	20	11	142
od 21 do 100 tys.	34	28	25	13	230
101-500 tys.	35	31	22	12	208
501 tys. i więcej mieszk.	38	27	25	10	185
Region					
Północny	37	33	21	9	139
Zachodni	52	28	15	5	126
Środkowozachodni	39	33	15	13	194
Środkowy	35	25	24	16	220
Wschodni	37	27	22	14	151
Południowo-wschodni	30	25	27	18	183
Południowo-zachodni	30	33	25	11	211
Wykształcenie					
Podstawowe	37	25	20	19	442
Zasadnicze zawodowe	37	32	25	6	298
Średnie	37	30	22	11	389
Wyższe	30	41	20	8	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	29	42	22	6	84
Prac. umysł. niż. szczebla	35	28	23	14	105
Pracownicy fiz.- umysł.	34	34	22	11	58
Robotnicy wykwalifikowani	40	29	24	8	134
Robotnicy niewykwalifik.	38	32	17	14	71
Rolnicy	43	26	18	13	90
Prywatni przedsiębiorcy	51	23	19	6	51
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	35	26	22	17	421
Uczniowie i studenci	46	33	16	6	35
Bezrobotni	32	33	28	7	98
Gospodynie domowe i inni	32	29	22	16	76
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł	38	23	26	12	163
750 tys. - 1249 tys.	36	32	19	13	316
1250 tys. - 1749 tys.	38	27	21	14	263
1750 tys. - 2249 tys.	35	29	25	11	218
2250 tys. i powyżej	35	35	19	12	240
Ocena własnych war. mater.					
Złe	37	26	24	13	483
Średnie	36	30	21	13	562
Dobre	36	37	18	9	179
Zainteresowanie polityką					
Duże	46	30	20	4	142
Średnie	36	31	25	7	548
Małe lub żadne	34	27	18	21	534
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	32	29	22	16	93
Raz w tygodniu	33	31	23	13	717
Kilka razy w roku	43	24	21	12	303
W ogóle nie uczestniczy	40	30	19	10	112
Poglądy polityczne					
Lewica	57	24	12	6	275
Centrum	35	35	21	8	389
Prawica	25	28	38	9	238
Trudno powiedzieć	28	27	18	26	323

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, wypowiedzi i działania prezydenta w ostatnim okresie spowodowane są tym, że prezydent chce: 1 - zaprowadzić ład i porządek w kraju; 2 - wzmocnić swoją władzę; 3 - powstrzymać powrót do władzy komunistów i ludzi starego układu; 4 - przyspieszyć reformy gospodarcze; 5 - zdobyć jak najwięcej zwolenników, by utrzymać stanowisko na drugą kadencję; 6 - poprawić pozycję Polski w świecie; 7 - osłabić swoich przeciwników politycznych; 8 - trudno powiedzieć

	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Ogółem	24	46	19	13	40	16	25	6	1227
Płeć									
Mężczyźni	25	46	19	15	38	17	28	3	578
Kobiety	23	46	19	11	42	16	22	8	648
Wiek									
do 24 lat	25	41	16	13	34	33	30	2	122
25-34	21	56	21	9	44	15	23	3	201
35-44	19	44	24	15	41	14	32	3	289
45-54	23	44	18	13	40	18	25	7	206
55-64	33	48	18	14	43	14	17	4	208
65 lat i więcej	23	43	14	14	34	12	20	16	200
Miejsce zamieszkania									
Wieś	26	44	18	14	40	16	22	8	458
Miasto do 20 tys.	24	46	15	12	39	19	30	5	145
od 21 do 100 tys.	24	40	20	14	37	16	26	7	230
101-500 tys.	22	47	23	8	48	14	26	3	208
501 tys. i więcej miesz.	19	58	18	16	35	17	25	4	185
Region									
Północny	18	55	18	16	45	12	26	4	139
Zachodni	13	53	16	9	50	12	27	5	129
Środkowozachodni	19	57	11	8	46	17	33	2	193
Środkowy	27	38	23	15	32	23	20	9	220
Wschodni	27	43	22	16	40	17	18	7	151
Południowo-wschodni	28	44	21	14	33	16	24	8	183
Południowo-zachodni	29	37	22	12	38	15	25	6	211
Wykształcenie									
Podstawowe	27	44	17	15	35	17	18	10	441
Zasadnicze zawodowe	24	46	23	11	39	22	25	4	299
Średnie	22	48	17	13	44	14	31	3	391
Wyższe	16	47	27	10	52	8	32	3	96
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	21	48	23	10	53	8	35	0	84
Prac.umysł.niż.szczebla	17	56	11	16	53	13	31	2	105
Pracownicy fiz.- umysł.	13	49	32	8	36	16	31	3	58
Robotnicy wykwalifikowani	25	48	21	12	36	18	24	4	134
Robotnicy niewykwalifik.	28	50	14	10	31	32	17	6	71
Rolnicy	22	47	22	12	48	13	22	5	89
Prywatni przedsiębiorcy	17	48	29	13	42	14	28	4	51
Bierni zawodowo									
Renciści i emeryci	28	41	18	14	35	14	20	11	424
Uczniowie i studenci	11	45	13	12	42	23	45	0	35
Bezrobotni	31	38	20	15	37	22	29	2	99
Gospodynie domowe i inni	15	57	16	16	42	21	19	6	76
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 750 tys. zł	27	45	18	13	40	17	27	4	163
750 tys. - 1249 tys.	22	46	19	14	42	16	24	5	316
1250 tys. - 1749 tys.	27	47	18	11	38	16	21	9	265
1750 tys. - 2249 tys.	24	41	20	18	37	17	25	7	218
2250 tys. i powyżej	20	53	19	10	45	15	30	2	240
Ocena własnych war. mater.									
Złe	26	42	19	12	37	15	28	8	485
Średnie	23	47	20	13	41	18	22	5	561
Dobre	21	52	18	16	43	17	25	3	179
Zainteresowanie polityką									
Duże	14	58	19	10	46	11	33	3	144
Średnie	24	43	20	14	42	19	29	2	549
Małe lub żadne	26	46	18	13	36	15	18	10	533
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	25	35	21	15	29	14	19	16	93
Raz w tygodniu	27	45	21	13	39	18	23	4	717
Kilka razy w roku	18	48	17	13	46	11	28	6	303
W ogóle nie uczestniczy	16	57	9	11	36	23	31	6	114
Poglądy polityczne									
Lewica	18	59	14	9	50	10	29	2	273
Centrum	20	45	21	14	46	17	27	3	389
Prawica	28	40	29	17	33	18	28	1	240
Trudno powiedzieć	30	40	14	11	29	21	16	16	325